

36. Puutavara- ja polttoainetoimisto

Puutavara- ja polttoainejaoston kokoonpano v. 1960 oli sama kuin edellisenä vuonna. Asiantuntijoina osallistuivat jaoston kokouksiin edelleen kaup.ins. Walter Starck ja hänen varamiehenään hankintapääll. Mikko Pulkkinen sekä kaup.metsänhoit. Paavo Harve.

Jaosto kokoontui 12 kertaa ja kokousten pöytäkirjojen pykälien lukumäärä oli 60.

Jaoston käsittelemät asiat. Tärkeimmistä jaoston kertomusvuonna käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavia asioita koskevat esitykset ja päätökset: hankintaohjeiden mukaisesta yhteishankintamenettelystä poikkeaminen Heinolan sahaa varten tarvittavien kuljetustarvikkeiden, koneiden ja välineiden sekä puutavaran kuljetusautojen erikoislaitteiden hankkimisessa; kuorimakoneen ja kuljetuslaitteiden hankkiminen Heinolan sahalle; n. 8 000 m²:n suuruisen alueen ostaminen tukkien pudotuspaikaksi Korpilahden kunnan Rutalahden kylästä (ks. myös I osan s. 141).

Toimiston henkilökunta. Joht. Erkki Mäkelälle myönnettiin pyynnöstä ero toimiston johtajan tehtävistä 6.7. Johtajana toimi 1.11. alkaen aikaisempi sahan isännöitsijä metsänhoit. Jaakko Kivistö, hoidettuaan sitä ennen mainittua tointa viransijaisena.

Sahan isännöitsijäksi valittiin 1.1.1961 lukien metsänhoit. Sakari Hannula.

Uudelleenjärjestelyt jakelu- ja hankintatoiminnassa

8.4. myytiin Heinolan Konepaja Oy:lle Heinolassa sijaitseva telakka-alue sekä Koskensaari-niminen hinaaja-alus. Samalla sovittiin moottoriveneen HKPP I:n moottorin uusiminen suuremmaksi, joten tukkihinaukset voitiin edelleenkin kokonaan suorittaa omalla kalustolla.

Helsingissä oleva autohalli luovutettiin vesilaitokselle 1.7., jolloin hallinhoit. V. Sutela siirtyi eläkkeelle.

Sahatukkien hankinnan valvonta ja metsäkortiston pito siirrettiin 1.6. Helsingistä Heinolan sahalle. Samaan aikaan sahan toimistoon yhdistettiin vielä Heinolassa erillisinä olleet piirin ja laivaston toimistot.

Yleistilanne

Puutalous samoin kuin koko talouselämä eli voimakkaan nousun aikaa. Sahatavaran vientimäärät liikkuivat huippuluvuissa, mistä aiheutui selvä sahatavaran puute. Kotimaassa hinnat olivatkin jatkuvassa nousussa loppuvuoteen saakka, vien-

tihintojen sitä vastoin saavuttaessa huippunsa loppukesällä, josta tasosta ne jonkin verran laskivat, tasaantuakseen vuoden loppuun mennessä. Tavarankysyntä ulkomailla vuoden lopulla oli huomattavasti laimeampaa verrattuna edellisen vuoden vastaavaan aikaan.

Toimituksista kaupungin laitoksille laskutettiin Suomen Sahat -nimisen yhdistyksen tukkuhinnaston mukaan. 1.9. alkaen tämän hinnaston hintoja korotettiin vajasärmätavaran osalta 7 % sekä muiden laatujen 5 %.

Halkojen markkinatilanne pysyi kohtalaisten varastojen turvin vakaana. Vastavuoden lopulla, pelättäessä kuivan halon varastojen loppumista, hinnat jonkin verran kiintenisivät, Savosta tulleen koivuhalon hinnan ollessa 1 350—1 400 mk/m³ vapaasti rautatievaunussa Helsingissä.

H a n k i n t a

Pinotavara. Kertomusvuoden alkaessa olivat pinotavaravarastot Helsingissä 13 830 m³ ja maaseudulla 10 965 m³, yhteensä 24 795 m³. Tämän lisäksi oli kesken-eräisiä metsänhakkuusopimuksia 666 m³. Kertomusvuoden aikana vastaanotettiin pinotavaraa käteis- ja hankintakaupoilla 43 030 m³ ja hakkuusopimuksilla 1 408 m³ sekä valmistettiin tukki- ja erikoispuiden latvoista 4 236 m³, eli yhteensä 48 674 m³. Ainespinotavaraa sisältyi edellä olevaan määrään kaikkiaan 6 845 m³.

Käteis- ja hankintasopimuksilla vastaanotetusta erästä muodostivat metsäosastolta vastaanotetut, kaupungin omista metsistä hakatut halot, yhteensä 10 795 m³.

Halkojen kulutus oli kertomusvuonna 54 638 (ed. v. 66 087) m³, joten se oli edelleen pienentynyt. Varsinaisten uunilämmitystalojen lisäksi käyttivät myös Marian ja Nikkilän sairaalat osittain metsäosastolta vastaanotettuja halkoja.

Vuoden lopussa olivat pinotavaravarastot Helsingissä 5 999 m³ ja maaseudulla 10 229 m³, yhteensä 16 228 m³.

Sahatukki- ja erikoispuuhankinta. Kaikkiaan toimitettiin kertomusvuoden aikana sahalle tukkeja 1 366 459 j³. Näiden keskihinta ilman korkoja, yleiskuluja ja poistoja teki 146:10 mk/j³ sahalla puolipuhthaaksi kuorittuna, pystymetsien keskimääräisen kantohinnan ollessa 96:50 mk.

Huippulukuihin nousseen sahauksen vähennettyä sahojen tukkivarastot, alkoivat tukkien ostot erittäin vilkkaina. Ostokilpailun nostettua kantohinnan huippunsa loka-marraskuun vaihteessa alkoivat hinnat jonkin verran laskea. Keskimääräinen nousu oli silti n. 25—30 mk/j³ edellisen vuoden hintoihin verrattuna.

Toimiston hankintatavoite, joka oli suunnilleen samansuuruinen kuin edellisenä vuonna, saavutettiin vuoden loppuun mennessä, pystymetsien keskimääräisen kantohinnan ollessa arviolta 116: 55 mk/j³.

T y ö v o i m a t i l a n n e

Kuorimakoneen hankinnan ansiosta ei tukkeja tarvinnut enää kuoria. Tästä ja moottorisahojen lisääntyneestä käytöstä johtuen metsätöissä kaatotyön osalta ei esiintynyt vaikeuksia. Sitä vastoin hevosista oli paikoittain hyvinkin kova puute.

Palkkatasossa tapahtui helmikuun lopulla 4 %:n nousu.

Kuljetukset

Kuljetuksissa siirryttiin edelleen rautatiekuljetuksista autokuljetuksiin ja pyrittiin viemään tavara suoraan käyttöpaikalle.

Saha

Kertomusvuoden keväänä sahatukkien hankinnan sekä laivaston valvonta siirtyi sahan isännöitsijän tehtäväksi. Heinolan hankintapiirin toimiston muutettua sahan konttoriin, yksi henkilö siirtyi samalla piirin toimistosta sahan konttoriin.

Työvoiman saanti oli alkuvuodesta tyydyttävä, mutta kesäkuukausina työvoimasta oli kova puute ja tilanne pysyi kireänä vuoden loppuun asti. Työntekijöitä oli sahalla keskimäärin 66. Lisäksi oli kuljetuspuolella 5 autoa ja 7 miestä. Työtuntimäärä kertomusvuoden aikana oli sahalla 141 221.

Palkkoihin tuli 16.2. työehtosopimuksen mukaan 4 %:n korotus.

Sahan käyntiaika oli kertomusvuonna 2 241 t ja tänä aikana sahattiin keskimäärin 3 std/t. Seisonta-aikoja ei ollut vuosilomienkaan takia.

Käytettävissä ollut tukkien määrä oli yhteensä 1 706 459 j³, josta edellisenä vuonna hankittua 340 000 j³ ja kertomusvuonna hankittua 1 366 459 j³. Mittatappio oli 196 048 j³.

Tukkeja sahattiin 1 475 411 j³ ja seuraavaan vuoteen siirtynyt varasto oli 35 000 j³.

Kertomusvuoden aikana sahattiin 6 442 std, josta höylättiin 605 std. Tukkeja käytettiin 229 j³/std. Uppo- ja mittahäviöitä ei tässä ole otettu huomioon.

Sahalta toimitettiin puutavaraa kaupungin laitoksille 2 372 std, ventilaivauksiin 3 092 std ja myytiin kotimaassa 529 std, yhteensä 5 993 std.

Teollisuushaketta toimitettiin 41 598 m³ ja sahanpurua 9 578 m³.

Sähkövoimaa käytettiin 1 173 532 kWh, josta maksettiin 8: 67 mk/kWh. Loistehosta jouduttiin maksamaan 60 727 mk.

Kertomusvuoden aikana rakennettiin sahatukkien kuorimalaitos. Siihen hankittiin Rauma-Repola Oy:ltä Cambio 66 -merkinen kuorimakone ja lisälaitteet Sateko Oy:ltä. Vuoden loppuun mennessä rakennelmat tulivat valmiiksi ja koneistot asennetuiksi paikoilleen. Tämän uudistustyön seurauksena kaikki tukit saadaan kuorituiksi sahalla ja niputetuiksi lajiteltuina.

Kuljetuspuolella kuorma-autojen luku väheni kahdella, joista toinen myytiin ja toinen siirrettiin Helsinkiin. Uusia autoja ei kertomusvuoden aikana saatu käyttöön.

Tapaturmia sattui 7 tapausta, työpäivien menetysten ollessa 39 päivää. Sairausajan palkkaa maksettiin 121 päivältä.

Kustannukset sahalla olivat kertomusvuonna 8 590 mk/std, josta palkat, työnhoidon ja toimistohenkilökunnan mukaan luettuna, olivat 4 770 mk/std.

Hake myytiin Enso-Gutzeit Oy:lle Kotkaan. Sen hinta oli v.v. Kotkassa 1 100 mk/m³. Hakkeen rahti Heinola—Kotka oli n. 160 mk/m³.

Vuosi oli sahalle edullinen. Sahausta jatkui läpi vuoden keskeytymättä ilman suurempia häiriöitä ja sahausmäärässä saavutettiin uusi huippuarvo.

Myynti ja hinnat

Polttopuita toimitettiin kaupungin omille laitoksille 40 895 m³ ja yleisölle 13 753 m³ eli yhteensä 54 648 m³. Mainitusta määrästä toimitettiin pilkottuna 23 946 m³.

Koivuhalkojen hinta pienkuluttajille oli 1.1.—30.11. välisenä aikana 1 500 mk/m³ ja 1.—31.12. 1 575 mk/m³. Myytäessä kaupungin laitoksille noudatettiin laskutuksessa samoja hintoja.

Ainespinotavaran myynti. Kotimaisille teollisuuslaitoksille myytiin kuusi- ja mäntypaperipuita 6 339 m³.

Erikoispuutavaraa toimitettiin seuraavasti: hirsia 148 173 jm, paaluja 12 968 kpl, parruja 102 388 jm, pylväitä 1 408 kpl, ratapölkkyjä (270 cm) 1 825 kpl sekä erilaista sirkkelisahattua puutavaraa n. 74 std.

Tulot ja menot

Toimiston tulot tilinpäätöksen mukaan olivat 581 680 996 mk ja menot 573 394 318 mk, joten ylijäämää kertyi 8 286 678 mk.
